

נר לדוד - גליון 62 כ' אב תשפ"א

בס"ד

ביום כ"א באב יחול יום ההילולא של האדמו"ר הקדוש ר' אהרן מבעלז זי"ע"א.

האדמו"ר נודע בפרישותו וצדקותו המופלגת ובהנהגותיו הנשגבות, והיה מקובל אצל כל צדיקי ומנהיגי הדור כראש וראשון להם, בכל דבר שבקדושה.

לאחר ששתה את כוס התרעלה, בגטאות ומחנות שונים, כשהוא נע ונד, הגיע בדרך ניסית לארץ ישראל, בגפו, כשאשתו וכל ילדיו נרצחו עקה"ש על ידי הצורר הנאצי ימ"ש.

בבואו לארץ החל לשקם את קהל עדתו, ועד מהרה נודע שמו בקרב חסידים ואנשי מעשה ואצל הציבור הכללי, כקדוש נשגב הממטט בהנהגות של דרך-ארץ כאכילה ושינה ונתון תדיר בשרעפי קודש של דבקות בה'.

ההמונים ששיחרו לפתחו מצאו נוחם ושלות הנפש, וצרי על נפשם הפצועה. למרות רום קדושתו ופרישותו ידע לרדת לעומק מכאובי נפשם ולזרות תקוה על מצוקותיהם השונות.

הסתלקותו הפתאומית הכתה בהלם את כל קהל הקודש והותירה בלבם חלל שלא נמחה.

עם פטירתו ביכה אותו ר' דוד זריצקי, כהרגלו עם פטירתם של גדולי ישראל, ותאר את תחושת האובדן ואת החסר הגדול שנוצר עם הסתלקותו של "צדיק-הדור".

*

מבחר מאמריו של ר' דוד זריצקי על גדולי ישראל כונסו כבר בס"ד לפני מספר שנים בספר "זכרם לברכה" שהתקבל באהדה רבה אצל חכמים ואנשי ספר. עם זאת מאמרים רבים כמו מאמר זה, לא היו בידינו בעת הדפסת הספר, ובעז"ה עוד חזון למועד.

צדיק הדור

מנהיגים רוחניים באומתנו לא נבחרו אף פעם בבחירות, לא הצביעו עליהם, ולא נתעוררה אף פעם שאלה האם הם ראויים לכך או לא. הכתר ניתן להם מהקב"ה, והאנשים הרגישו בתוך מחשבותיהם כי הושם עליו כתר ההנהגה והם נהרו אחריו. מנהיגי אומתנו לא מחויבים להצטיין בכל אותם הדברים שמנהיגות אחרת מחייבת, אלפי רבבות היהודים מוצאים בעצמם את הלב הגדול ומכוונים את לבבם אליו. הם חדורים הכרה, כי רק פתחו של מנהיג זה יפתח להם את הדרך לרווחה והם פותחים אותה ומוצאים בה את הלב המבוקש, את המוח המבין ואת האהבה שהם כה כמיהים לה. אלפי הרבבות אינם יודעים בעצמם, כיצד לב אחד פועם בשביל כולם, וכיצד יכול מוח אחד לדעת את אשר במהותם של רבבות. הם באים אל מנהיגם, כל אחד בשמחתו ובצרתו, וכל אחד מוצא את אשר הוא מבקש.

המושג "צדיק-הדור" שבתורת החסידות, אינו בא להעלות את מנהיג הדור מעל כל מושגינו, להיפך, היא באה לקרב אותנו אל כולנו, אפילו אל הפחות שבפחותים, כי "צדיק-הדור" פירושו: לקחת על עצמו את כל העניינים של הדור, לפזר אהבה לכל הזקוק לה, אהבה במידה ובמשקל לפי כוח קבלתו של כל איש ואיש, ולמשוך את עגלת הדור, אם קשה היא או כבדה, אם קלה או עמוסת סבל ודמעות. צדיק הדור זוהי עבדות, שעבוד לכל אחד ואחד מישראל. זוהי אחריות לכל הדור – כידוע.

האדמו"ר מבלז זצוק"ל היה – "צדיק-הדור".

בברכה

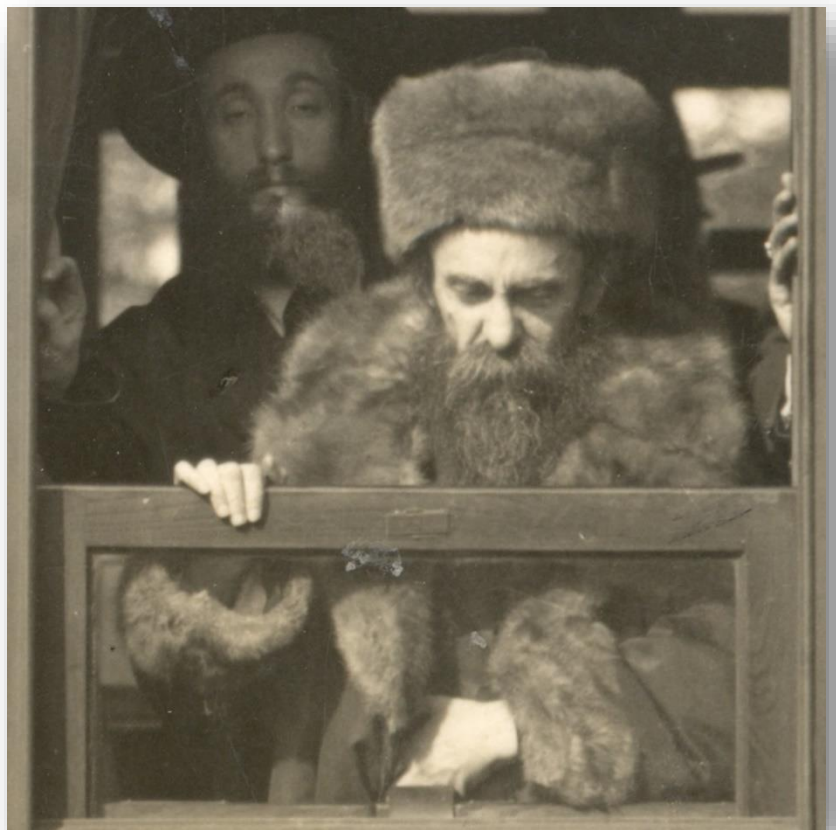
מערכת "נר לדוד"

ההמונים שנהרו אחרי מיטתו, לא כולם היו חסידיו. רבים מהם לא היו כלל חסידים, הם היו יהודים שהרגישו בקרבם, כי הנה הם מלווים לעולמו את צדיק הדור, היינו את הרבי שלהם, את המנהיג שלהם. הרבה מהם אולי לא ראו אף פעם את פני קדשו, ובטוחני כי רבים מאד אף לא זכו לקבל את ברכתו. בכל זאת הם הלכו אחרי מיטתו, במררם בבכי, כי הם ידעו שהם מלוים לבית עולמו את האחרון שליכד סביבו את כל מה שאדם בדורנו ואולי גם בדור הקודם, ראוי היה ללכד. הוא היה היחידי שכל העולם היהודי הכתירו לאדמו"ר, חסידיו ולא חסידיו, חסידים ומתנגדים. הוא היה קדוש ונערץ על ידי כולם, משום שכולם ראו בו את הלהבה האחרונה שליהטה עדיין בדורנו הצונן, הלהבה שהיה בכוחה להלהיב רבבות, לקרבן לאבינו שבשמים, לתת לרבבות מושג על קדושה אלוקית.

כי כל אשר היה אי-פעם בקרבתו, חש ללא כל ספק כי הוא עומד לפני ארון קודש, שאין בו אף טיפונת של חול, שעם היותו תמיד למעלה מן הזמן, הרי הוא הרגיש את הזמן הקשה, המר והאיום העובר על פני הדור. הוא הבין לרוחו של כל אחד, למרות שהוא בעצמו הרי לא היה מצוי כלל בעולם הזה זה שנים רבות. הוא הבין ללב בשר, למרות שלבו היה תמיד מופלא לשמים ולא הרגיש בעצמו בגופניותו כלום.

ההמונים שנהרו אחרי מיטתו הרגישו כולם כאחד, שמעתה נסתלק צדיק-הדור לפי המושג של דורות קודמים. כי הרי עצם היותו עמנו היה בגדר נס. רופאים מומחים לא הבינו כיצד האיש הזה קיים, האיך מחזיק מעמד גוף זה שאין בו אלא נשמה בלבד.

והם לא ידעו, כי דוקא משום כך היה הגוף הקדוש הזה קיים.

והנס הזה, נס היותו עמנו, נמשך שנים רבות. עד היום אי אפשר להבין כיצד אפשר לצום עשרות בשנים, לא להבדיל בין יום לבין לילה בעבודת הבורא. לשכוח כלל, כי קיים מושג כזה ששמו "גוף". אנשים שבאו אליו לשבת אחת חזרו לביתם שבורי גוף, הם הוכרחו לנוח כמה ימים כדי לחזור לשווי משקל גופני, אולם צדיק-הדור ניהל חיים כאלה במשך כמעט כל שנות חייו. במשך כמעט שמונים שנה לא אכל כדרך אנשים, לא ישן, כולו היה תורה, תפילה וקדושה, אף דקה אחת ללא מלכות שמים.

ואנו התפללנו כשלמדנו בחז"ל את דברי ר' יוחנן שאמר שלגבי ידיה חילול השם יהיה אם הוא ילך ד' אמות בלי תורה ובלי תפילין. ד' אמות?! הא כיצד?! והנה לפנינו לא אמורא, אלא איש בדור שלנו, שכולנו הכרנו אותו, שכולנו זכינו לראות אותו, שאין זו אגדה ואף לא סיפור חסידי – כך במשך שנים רבות, ללא ד' אמות סתם ככה, ללא ד' אמות אנושיות. הכל לשם שמים.

והיה כעבור דור או שני דורות ונספר על כך לילדינו, יהיו אולי כאלה שיאמרו: 'אין זה אלא סיפור חסידי', כעין יתר סיפורי החסידים שמתנגדי החסידות אמרו עליהם שיש בהם משום גוזמא – – –
– אולם הוא בכל זאת היה כזה...

ואנו אשר ליווינו אותו לבית עולמו בכינו כי הלך מאתנו צדיק הדור.

* * *

בשנים קדמוניות עת זכות אבות עדיין פרכסה בנו, זכינו להרבה שולחנות של אדמו"רים, כל אחד נתן את השפעתו על קהל חסידים, חלק מהודו על דור שלם או על חלק של הדור.

בשנים קדמוניות היו גדולי ישראל, גדולי תורה שהאירו את שמי היהדות, שכל דבר קשה הביאו אליהם. וכל אחד ודרכי לימודו, וכל אחד פסק, הדריך, לימד וחינך.

היום אין כלום. בתי המדרש ריקים, גדולי ישראל – נער יספרם. שושלות החסידים כמעט נותקו כליל. החורבן הרוחני הוא כה איום, עד שאי אפשר לנו קטני המוח, לתפוס את הריקנות הזאת האופפת אותנו.

כעת אין לנו אלא ללכת אל הקברים ולבכות שם, ואת השמחה שלנו אין לנו אל מי להביא – אלא אל כתלי בית המדרש, ואת צערנו אין לנו בפני מי להביע – אלא בפני האלם השומם הרובץ בכל פינה. מייעץ אין לנו ומדריך איננו, ומורה אפס, ואהבה אבהית כלתה ואיננה.

הוא היה האחרון בשלשלת של קדושה עילאית שאנו לא הבנו אותה, ומשום כך היא כה רמזה לכל אחד, חסיד ולא חסיד, ומשום כך רצו כולם אליו לקבל ממנו ברכה, לשאול ממנו עצה, להתייעץ אתו על דא ועל הא. והספיקה מלה אחת מפיו כדי לפתור בעיות של חיים ומוות, והספיק נדנוד ראש, כדי להפיג את הצער, לייבש את הדמעה, לשכך את הכעס והתרעומת.

אלה שנהרו אחרי מיטתו מררו בבכי לא רק על רבם שנפטר, אלא על האהבה הגדולה ששוב איננה עוד, על שיבצר מהם למצוא כעת מקום לתנות את מרי שיחם, את עמלם ואת צערם, על שלא יהיה כעת מי שיקבל את שמחתם וייעץ להם בעניינים של חיים ושל מוות ח"ו. הם הלכו ומררו בבכי, בראותם כי לוקח מהם הזיק האחרון של תקוותם, כי זה חשב לבוא למחרת והשני לשאול מחרתיים והשלישי עמד לפני הכרעה סופית בענין חשוב, והרביעי... והחמישי...

רבבות רבבות, בישראל ובארצות
הברית, בבלגיה ובארגנטינה.
רבבות עינים ציפו לראותו פעם
בחיים, להימצא פעם אחת
במחיצתו של צדיק הדור.

כי צדיק הדור נמצא רק פעם אחת
בדור ותו לא.

רק פעם אחת.

וצדיק הדור שבק לנו חיים.

בימים הראשונים עדיין אין אנו
מרגישים היטב היטב את היתמות
שנפלה עלינו. כי המהלומה
היממה אותנו ואנו מהלכים עדיין
המומים, מבלי לדעת היכן לקחת
את הדמעה הגדולה שתבטא את
שברנו.

עוד יבואו ימים לאחד מכן, אינני
יודע מתי, ואנו נתחיל להרגיש את
כל הכאב שביתמותנו, את כל
היתמות שבכאבנו.

אנו נרגיש כי חסר לדור הצדיק,
כשם שחסר מים לצמא.

ואז אולי נמצא את הדמעה.

המודיע. כ"ו מנחם-אב תשי"ז

להוספה לרשימת התפוצה
נא שילחו את המילה "הוספה"
לתיבת המייל "נר לדוד" – nerledovid@gmail.com